

32001R1724

L 234/1

EUROOPA ÜHENDUSTE TEATAJA

1.9.2001

**EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 1724/2001,
23. juuli 2001,
mis käsitleb jalaväemiinide vastast tegevust arengumaades**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 179 lõiget 1,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut, ⁽¹⁾

toimides asutamislepingu artiklis 251 osutatud korras ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Ühendusele teeb muret asjaolu, et maa-aladel, kus tsiviilelanikkond püüab toibuda relvakonfliktidest, on jalaväemiine ja teisi lõhkemata seadeldisi.
- (2) Jalaväemiinid põhjustavad kannatusi ja õnnetusjuhtumeid eeskätt maailma vaesemates osades ning takistavad märkimisväärselt majanduslikku arengut, põgenike ja ümberasustatud isikute tagasipöördumist, humanitaarabi korraldamist, taastamis- ja taastustöid ning normaalsete ühiskonnaolude taastamist.
- (3) Ühendus on otsustanud kõigiti kaasa aidata, et jalaväemiinid hävitataks eelseisvatel aastatel täielikult kogu maailmas.
- (4) Ühendus ja selle liikmesriigid on andnud olulisima panuse jalaväemiinide traagilise probleemi lahendamiseks tehtud rahvusvahelistesse jõupingutustesse.

- (5) Tegevus, mille eesmärk on jalaväemiinide täielik kõrvaldamine, on alles algetapis ja seetõttu peaks ühendus olema sihikindel liider, kuni eesmärk on täielikult saavutatud.
- (6) Käesolev määrus on otsene vastus jalaväemiinide kasutamise, ladustamise, tootmise ja üleandmise keelustamise ning nende hävitamise konventsioonile (Ottawa konventsioon).
- (7) Seetõttu tuleks finantsabi anda eelkõige neile arengumaadele, kes on võtnud endale kohustuse võidelda jalaväemiinide vastu ja osalevad Ottawa konventsioonis.
- (8) Ühenduse miinivastane tegevus on sageli humanitaarabi-, taastamis- või arengumeetmete lahutamatu osa, kuid samas diskreetne ja spetsialiseeritud tegevus, millel on omad prioriteedid, tingimused ja poliitilised nõuded.
- (9) Uusi ja olemasolevaid meetmeid, mis on sellise tegevuse osa või mis kuuluvad miinivastase tehnoloogia uurimise ja arendamise raamprogrammidesse, rahastatakse eri eelarveridadelt ning toetatakse, täiendatakse ja koordineeritakse vajaduse korral käesoleva määruse alusel.
- (10) Miinidega seotud ennetusmeetmete tõhusaks mõjutamiseks on vaja lubada, et ühenduse tegevus ladustatud jalaväemiinide hävitamisel toimuks koos mahapandud jalaväemiinide hävitamisega.
- (11) Tuleks tõhustada teadusuuringuid selliste tehnoloogiate väljatöötamiseks, mis hõlbustaksid miinide avastamist ja mineeritud maa-alade täpsemat tähistamist.
- (12) Ühendusel peab olema võimalik kindlaks teha, kas tema rahastatud demineerimismeetmed on olnud tõhusad. Seetõttu peavad ühendusel olema asjakohased tehnilised vahendid, sealhulgas vajaduse korral sõjatehnika.

⁽¹⁾ EÜT C 248 E, 29.8.2000, lk 115 ja EÜT C 120 E, 24.4.2001, lk 168.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 25. oktoobri 2000. aasta arvamus (Euroopa Ühenduste Teatajas seni avaldamata), nõukogu 31. mai 2001. aasta ühine seisukoht (EÜT C 213, 31.7.2001, lk 1) ja Euroopa Parlamendi 4. juuli 2001. aasta otsus.

- (13) Käesoleva määruse eesmärk on luua alus ühtsele ja tõhusale lähenemisviisile seoses ühenduse miinivastase tegevusega arengumaades ning edendada terviklikku strateegiat, mis oleks komisjoni, liikmesriikide ja rahvusvahelise üldsuse vahel kõikides miinivastase tegevuse etappides hoolikalt kooskõlastatud.
- (14) Selline lähenemisviis ei tohiks takistada ühenduse reageerimist humanitaarhädaolukordadele, kus iganes need tekiavad.
- (15) On vaja tagada nimetatud meetmete vastavus Euroopa Liidu välispoliitikale, sealhulgas ühisele välis- ja julgeolekupoitikale.
- (16) Käesoleva määruse rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlus. ⁽¹⁾
- (17) Jalaväemiinide eluohtlikkuse ja ülemaailmse leviku tõttu on ühenduse meetmete rahastamiseks vaja tõhusat, paindlikku ja vajaduse korral kiiret otsustamismenetlust.
- (18) Käesoleva määrusega sätestatakse kogu selle kehtivuse ajaks finantsraamistik, mis kujutab endast peamist juhust Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 6. mai 1999. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe (eelarvedistsipliini ja -menetluse parandamise kohta) ⁽²⁾ punkti 33 tähenduses.
- (19) Ühendus peaks tagama finantsabi rakendamise võimalikult suure läbipaistvuse ja assigneeringute kasutamise range kontrolli.
- (20) Ühenduse finantshuvide kaitsmine ning võitlus eeskirjade eiramise ja pettuste vastu on käesoleva määruse lahutamatu osa,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

1. Käesoleva määrusega sätestatakse ühenduse jalaväemiinide vastase tegevuse rakendamiseks ühenduse arengukoostööpoliitika raames kohaldatav kord ning nähakse ette järjekindel ja ühtne humanitaardemineerimisstrateegia vastuseks jalaväemiinide kasutamise, ladustamise, tootmise ja üleandmise keelustamise ning nende hävitamise konventsioonile (edaspidi "Ottawa konventsioon").
2. Käesolevas määruses nimetatud toiminguid rakendatakse arengumaade territooriumil või need on otseses seoses nendes

riikides, eriti kõige ohustatumates ja konfliktidest toibuvates riikides tekkivate olukordadega.

Miinivastased meetmed integreeritakse jalaväemiinide tagajärgede all kannatavate arengumaade kõikidesse riiklikesse strateegiatesse.

Artikkel 2

1. Käesoleva määruse alusel toimuva ühenduse tegevuse eesmärk on aidata jalaväemiinide tagajärgede all kannatavatel riikidel luua nende majanduslikuks ja sotsiaalseks arenguks vajalikud tingimused järgmiselt:

- toetades miinivastase tsiviiltegevuse strateegia väljatöötamist, järelevalvet ja rakendamist;
- aidates miinide tagajärgede all kannatavatel riikidel rakendada Ottawa konventsiooni;
- luues ja säilitades miinide tagajärgede all kannatavates riikides rahvusvahelisi struktuure ja kohalikku suutlikkust, et miinivastased meetmed oleksid võimalikult tõhusad;
- reageerides humanitaarhädaolukordadele, vältides õnnetusjuhtumeid ja toetades kannatanute rehabilitatsiooni;
- toetades asjakohaste miinivastaseks tegevuseks vajalike seadmete ja võtete katsetamist ning kasutuselevõttu kohapeal;
- edendades kooskõlastamist demineerimisseadmete lõppkasutajatega uurimistegevuse algetappidel ja toetades nende tehnoloogiate kasutamist kõige vaesemates miinide tagajärgede all kannatavates riikides;
- soodustades demineerimismeetmeid, mis on kooskõlas kohaliku keskkonnaga ja asjaomase piirkonna säästva arenguga;
- toetades kooskõlastamist rahvusvaheliste miinivastases tegevuses osalejate vahel.

2. Käesoleva määruse alusel rahastatavad toimingud võivad hõlmata kõiki jalaväemiinide vastaseid meetmeid, millega toetatakse majanduslikuks ja sotsiaalseks arenguks vajalikke eesmärke. Need meetmed on järgmised:

- miinidealane selgitustöö;
- eritöötajate väljaõpe;
- kahtlaste maa-alade uurimine ja tähistamine;
- jalaväemiinide avastamine ja kindlakstegemine;
- humanitaarnormidele vastav demineerimine ja nii mahapanud kui ladustatud jalaväemiinide hävitamine;
- kannatanutele antav abi, nende rehabilitatsioon ning sotsiaalne ja majanduslik taasintegreerimine;
- teabe, sealhulgas geograafiliste andmete süsteemide haldamine;

⁽¹⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

⁽²⁾ EÜT C 172, 18.6.1999, lk 1.

h) muud meetmed, mis aitavad kaasa jalaväemiinide inim-, majandusliku ja keskkonnamõju vähendamisele.

3. Lõikes 2 nimetatud meetmete puhul eelistatakse toiminguid miinide tagajärgede all kõige enam kannatavates riikides, kus jalaväemiinid või lisaks neile muu lõhkemata lahingumoon põhjustavad palju õnnetusjuhtumeid tsiviilelanikkonna hulgas või kus sellise lahingumoonu kindlakstehtud või kahtlustatav olemasolu takistab majandusliku ja sotsiaalse aktiivsuse taastamist või arengut ja eeldab seega erilise pikaajalise kohustuse võtmist, mis humanitaar- või taastushädaabi puhul ei ole võimalik.

4. Ühtsuse, vastastikuse täiendavuse ja sünergia tagamiseks piirkondlikes koostöökavades ning humanitaarabi-, rehabilitatsiooni-, taastamis- ja arenguprojektides rahastatakse selliseid miinivastaseid meetmeid, mida nende kavade või projektide raames saab rahastada, jätkuvalt sellelt eelarvereaal, millelt rahastatakse põhitegevust. Vajaduse korral võib neid meetmeid täiendada või toetada käesoleva määruse alusel rahastatavate miinivastaste meetmetega.

Artikkel 3

Käesoleva määruse alusel rahastatavaid toiminguid tehakse eelkõige neis riikides, kes on võtnud endale kohustuse võidelda jalaväemiinide vastu ja on Ottawa konventsiooni osalisriigid. Erandeid võib teha humanitaarhädalukordade, kannatanutele antava abi ja ohustatud rahvastikurühmade, näiteks põgenike ja ümberasustatud isikute otsese toetamise puhul või kui riigi valitsus ei toimi.

Artikkel 4

1. Käesoleva määruse alusel võivad finantstoetust saada piirkondlikud ja rahvusvahelised organisatsioonid ja asutused, valitsusvälised organisatsioonid, riikide valitsused, piirkondlikud ja kohalikud omavalitsused, nende talitused ja allasutused, instituudid ning avaliku ja erasektori ettevõtjad, kellel on vastavad teadmised ja kogemused.

2. Pakkumistel osalemine ja hankelepingute sõlmimine on avatud võrdsetel tingimustel nii liikmesriikide kui abistatavate maade füüsilistele ja juriidilistele isikutele. Asjakohaselt põhjendatud erandjuhtudel võib osalemisõiguse laiendada kolmandatele riikidele.

3. Riigihangete võistupakkumisel osalevad äriühingud ja muud organisatsioonid tõendavad, et nende tegutsemispõhimõte on oma töötajaid põhjendamatult mitte ohtu seada ning et seda põhimõtet toetab vastav töötajate õnnetusjuhtumi- ja tsiviilvastutuskindlustus.

Artikkel 5

1. Käesoleva määruse alusel antavat ühenduse abi võib kasutada tehnilise abi, koolituse, töötajate või muude miinivastase tegevusega seotud teenuste rahastamiseks; seadmete ja võtete katsetamiseks; miinivastaste meetmete rakendamiseks vajalike seadmete,

varude ja tööde logistikaks, hankimiseks, kättetoimetamiseks ja hoiustamiseks; uuringuteks, konverentsideks ja meetmeteks, mis on ette nähtud miinivastase tegevuse rahvusvahelise koordineerimise tugevdamiseks; lähetuste hindamiseks ja järelevalveks; üldsuse teadlikkuse tõstmiseks ning kuludeks, mis on vajalikud abi ühenduse päritolu rõhutamiseks.

2. Käesoleva määruse alusel antakse ühenduse rahalist toetust tagastamatu abirahana.

3. Kui ühenduse ja partnerriikide vahel sõlmitud rahastamislepingud käsitlevad miinivastast tegevust, nähakse neis lepingutes ette, et ühendus ei hüvita lõivude, tollimaksude ega muude maksude tasumist.

Artikkel 6

Ühenduse miinivastaste meetmete rakendamiseks aastatel 2002–2009 ettenähtud finantsraamistik on kõigi artikli 2 lõike 4 kohaselt kohaldatavate määruste alusel 240 miljonit eurot. Sellest summast võib 140 miljonit eurot kasutada käesoleva määruse ja nõukogu 23. juuli 2001. aasta määruse (EÜ) nr 1725/2001, mis käsitleb jalaväemiinide vastast tegevust kolmandates riikides, v.a arengumaades, ⁽¹⁾ kohase jalaväemiinide vastase tegevuse puhul.

Eelarvepädev institutsioon kinnitab iga-aastased assigneeringud finantsperspektiivi piires.

Artikkel 7

1. Komisjoni abistab vastav geograafiakomitee.

2. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 4 ja 7, võttes arvesse selle artiklis 8 sätestatud.

Otsuse 1999/468/EÜ artikli 4 lõikes 3 sätestatud tähtajaks kehtestatakse kolm kuud.

3. Komitee võtab vastu oma töökorra.

Artikkel 8

1. Komisjon tagab korrapärase, sealhulgas kohapealse teabevahetuse alusel ühenduse ja üksikute liikmesriikide abi tõhusa kooskõlastamise, et suurendada nende kavade järjepidevust ja vastastikust täiendavust.

2. Komisjon võib otsida võimalusi ühiseks rahastamiseks koos teiste rahastajate, eriti liikmesriikidega.

3. Komisjon soodustab kooskõlastamist ja koostööd rahvusvaheliste rahastajate ja osalejatega, eelkõige nendega, kes kuuluvad ÜRO süsteemi, samuti valitsusväliste organisatsioonide ning selliste asjakohaste keskustega nagu Rahvusvaheline Humanitaarminimeerimise Keskus Genfis.

4. Võetakse meetmeid selleks, et ühenduse osatähtsus oleks nähtav.

⁽¹⁾ EÜT L 234, 1.9.2001, lk 6.

Artikkel 9

1. Komisjon hindab, teeb otsuseid ja haldab käesoleva määrusega hõlmatud toiminguid kooskõlas eelarve- ja muude kehtivate menetlustega, eelkõige Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatava 21. detsembri 1977. aasta finantsmääruse⁽¹⁾ artiklite 116 ja 118 sätetega.

2. Rahastamisotsused, mis käsitlevad üle 3 miljoni euro suurust summat, võetakse vastu artikli 7 lõikes 2 sätestatud korras.

3. Komisjon teavitab artikli 7 lõikes 1 nimetatud komiteed kõikidest rahastamisotsustest, mis käsitlevad alla 3 miljoni euro suurust summat. See teave avalikustatakse hiljemalt üks nädal enne rahastamisotsuse vastuvõtmist.

4. Komisjon võib artikli 7 lõikes 2 sätestatud korras tehtud rahastamisotsuseid muutada otsused vastu võtta siis, kui need ei sisalda põhimõttelisi muudatusi või lisakohustusi, mis ületavad 20 % esialgsest kohustusest.

Artikkel 10

1. Projektid moodustavad osa kõnealuse riigi või piirkonna laiemast arengu- või taastamisraamistikust ning need seatakse tähtsujärjekorda ja neid hinnatakse nende positiivse mõju ja tulususe alusel.

2. Projekt tuleb võimaluse korral selgesti integreerida siseriiklikku jalaväemiinide vastasesse kavas, mida koordineerib abistatava maa valitsus või kohalik ühendus koostöös valitsusväliste organisatsioonidega või selleks volitatud rahvusvaheline institutsioon. Eesmärk peaks olema see, et kohaliku suutlikkuse ja projekti järjepidevuse tõhustamiseks võtaks teatava aja jooksul projekti üle abistatava maa valitsus või kohalik ühendus või valitsusväliste organisatsioonid.

Artikkel 11

Kõikides käesoleva määruse alusel sõlmitud rahastamislepingutes nähakse ette, et komisjon ja kontrollikoda teevad kohapealset kontrolli vastavalt tavapärasele korrale, mille komisjon kehtestab kehtivate eeskirjade, eriti finantsmääruse sätete kohaselt.

⁽¹⁾ EÜTL 356, 31.12.1977, lk 1. Määrust on viimati muudetud nõukogu määrusega (EÜ, ESTÜ, Euratom) nr 762/2001 (EÜT L 111, 20.4.2001, lk 1).

Lisaks võib komisjon teha kohapealset kontrolli ja inspekteerimist vastavalt nõukogu määrusele (Euratom, EÜ) nr 2185/96.⁽²⁾ Komisjoni võetud meetmed tagavad ühenduse finantshuvide piisava kaitse vastavalt nõukogu määrusele (EÜ, Euratom) nr 2988/95.⁽³⁾

Artikkel 12

Mitmeaastase miinivastase tegevuse koordineerimise ja kavandamise hõlbustamiseks esitatakse artikli 7 lõikes 1 nimetatud komiteede ühishõlpsuse arvessevõtmiseks korrapäraselt artikli 7 lõikes 2 sätestatud korra kohaselt jalaväemiinide strateegiadokument, mis sisaldab ühenduse miinivastase tegevuse horisontaalsuuniseid ja prioriteete ning nende saavutamise kriteeriume. Jalaväemiinide strateegiadokument hõlmab muu hulgas mitmeaastast näidisprogrammi ja olemasolevaid miinivastase tegevuse kavasid riikide ja piirkondade tasandil, teiste rahastajate, sealhulgas liikmesriikide panuseid ning muudelt eelarveridadelt rahastatavaid ühenduse miinivastaseid meetmeid. Jalaväemiinide strateegiadokument edastatakse teadmiseks ka Euroopa Parlamendile.

Artikkel 13

1. Komisjon hindab korrapäraselt ühenduse rahastatud toiminguid, et veenduda, kas nende eesmärgid on saavutatud, ja anda juhiseid tulevaste toimingute mõjususe parandamiseks.

2. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitavas EÜ arengukoostööd käsitlevas iga-aastases aruandes teabe kõikide ühenduse toimingute edenemise ja tehtud hinnangute tulemuste kohta. Aruandes täpsustatakse rakendatud meetmed ja näidatakse eri eelarveridadelt võetud vastavad summad.

Artikkel 14

Iga kolme aasta tagant alates käesoleva määruse jõustumisest esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule üldhinnangu kõigi ühenduse miinivastaste meetmete kohta koos käesoleva määruse tulevikku käsitlevate soovitusetega ning vajaduse korral selle muutmise ettepanekutega.

Artikkel 15

Käesolev määrus jõustub selle Euroopa Ühenduste Teatajas avaldamise päeval.

Määrust kohaldatakse 31. detsembrini 2009.

⁽²⁾ EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2.
⁽³⁾ EÜT L 312, 23.12.1995, lk 1.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 23. juuli 2001

Euroopa Parlamendi nimel

president

N. FONTAINE

Nõukogu nimel

eesistuja

A. NEYTS-UYTTEBROECK
